

[buiten de] BOOT

DONATEURSKRANT van de stichting LANDELIJK ONGEDOCUMENTEERDEN STEUNPUNT (LOS)

NUMMER 5 • APRIL 2011

Opinie: minister Leers is een draaikont

Valse beeldvorming over illegaal verblijf

“Mattheüs 25, daar staat het, daar zegt Jezus: Ik was een vreemdeling en jullie namen mij op”, aldus Geesje Werkman, die namens de Raad van Kerken protest aantekent tegen de strafbaarstelling van illegaliteit. “De overheid moet zorgen voor goede regelgeving en barmhartig zijn. En in beide taken schiet ze tekort.”

De Raad van Kerken maakt deel uit van de Coalitie tegen Strafbbaarstelling van illegaal verblijf. In die coalitie zitten naast de kerken veel maatschappelijke organisaties. De toezetting van iedere club is anders, maar ze vinden allemaal dat de maatregel niet nodig is om echte criminaliteit te bestrijden. Volgens hen is de maatregel strijdig met nationale en internationale wetten en verdragen en drijft het een kwetsbare groep de illegaliteit in, waar ze verstoken zijn van zorg. Verder zet het de poort wijd open voor uitbuiting, zadelt het gemeenten op met onoplosbare problemen en vinden zij dat de wet veel meer problemen veroorzaakt dan het oplost.

Door Gerard Luttenberg

Nieuw is het allemaal niet: In 2005 schreef toenmalig minister van Justitie Donner er al over. Hij gaat daarbij in op het voornemen van het Kabinet van CDA, VVD en LPF uit 2002 om illegaal verblijf strafbaar te stellen. Hij maakt gehakt van het voorstel, ongeveer met dezelfde motieven die nu door de coalitie worden gebruikt. Tevens wijst hij op alle negatieve gevolgen. Misschien zou er ‘een signaalfunctie’ vanuit kunnen gaan, zo schrijft hij. Maar dan moet de maatregel ‘serieuze en betekenisvolle activiteiten behelzen’ en moet er sprake zijn van het ontlopen van een opgelegde straf. Hij kan zich niet voorstellen dat ‘gezien de geringe ernst van de strafbare gedraging’ er iets van uitvoering van de wet

terecht zal komen. De politie en het OM hebben wel serieuze zaken aan het hoofd.

Bankieren strafbaar

De motivering van de regering baart de meeste zorgen. In de regeringsverklaring heet het dat ‘onrechtmatig verblijf van vreemdelingen in Nederland een belangrijk probleem vormt’ en dat ‘illegaliteit vaak gepaard gaat met diverse vormen van overlast en criminaliteit’. Hoezo belangrijk probleem? Hoezo vaak gepaard met criminaliteit en overlast? Uit welke cijfers blijkt dat? Er zijn naar schatting tussen de 100.000 en 150.000 mensen in Nederland die niet de juiste papieren hebben. Een klein groepje zal wel overlast veroorzaken. Nou en? Krijgen we nu binnenkort ook een wet waarin staat dat bankieren strafbaar wordt?

Waar de regering mee bezig is, is valse beeldvorming. Dat deden vorige regeringen ook al. Steeds werden asielzoekers en ongedocumenteerden als probleem geformuleerd. Constructieve oplossingen waren er niet, ze stapelden fout op fout, waarvoor ze dan weer op hun duvel kregen van rechters of van de Raad van Europa. Deze regering gaat nog verder: ze wil de werkelijkheid doen gelijken op het door haar geschetste beeld: ze gaat de criminaliteit bevorderen en bijdragen aan de ‘Verelendung’, een groep mensen kweken die zonder zorg en recht, en kwetsbaar voor uitbuiting, de echte illegaliteit wordt ingejaagd.

LOS kort

Strafbaarstelling illegaal verblijf moet van tafel

De afgelopen maanden is mede vanuit Stichting LOS gewerkt aan een brede coalitie tegen strafbaarstelling van illegaal verblijf. Nu staat er een stevige tekst, waarmee de partners in deze coalitie aan de slag kunnen. We gaan door met deze inzet, totdat het wetsvoorstel dat illegaal verblijf wil criminaliseren, van tafel is!

Intussen gaat het werk voor onze projecten door. Mieke Kox heeft afscheid genomen van Stichting LOS om zich nóg meer te kunnen verdiepen in vreemdelingendetentie. Het Meldpunt Vreemdelingendetentie zal het zonder haar deskundigheid en ervaring moeten stellen. Gelukkig hebben we een gedreven stagiaire, Ilona van Breugel, die de meldingen opneemt en ondersteunt. Zij heeft ook de website www.meldpuntvreemdelingendetentie.nl geactualiseerd en ze heeft een overzicht gemaakt van de honderd meldingen die gedurende dit jaar zijn binnengekomen.

Voor het project Hulpverlening door Migrantenorganisaties is een nieuwe medewerkster, Jille Belissario gekomen. Zij zal het werk van Mieke Kox voor het Migrantenproject voortzetten, met name het opbouwen van contacten met migrantenor-

ganisaties en het versterken van het netwerk tussen migrantenorganisaties en Nederlandse hulpverleners. Een andere stagiaire, Angelique Pronk, zal voor dit project onderzoek doen naar de hulpverlening binnen de Marokkaanse gemeenschap.

Anne Olde Loohuis werkt intussen hard aan het vrouwenproject, wat door Laura Bosch is begonnen. In het vrouwenproject leggen we contact met een breed palet aan organisaties en personen die hulp verlenen aan vrouwen zonder verblijfsvergunning. Daaronder vallen de vrouwenopvangcentra, maar ook multiculturele vrouwen groepen. Binnen dit project ontwikkelen we de website iLegalevrouw.nl, waardoor de kennis over de mogelijkheden van de hulpverlening beter toegankelijk zal worden voor iedereen.

Onze tweewekelijkse nieuwsbrief heeft inmiddels een zusje gekregen, speciaal bedoeld voor hulpverleners die behoefte hebben aan actueel nieuws in gewone mensentaal over de rechtspositie van ongedocumenteerde migranten. Deze nieuwsbrief verschijnt ook in het engels. Als u mensen kent die deze nieuwsbrief willen ontvangen, laat het ons weten! ●

DE REGERING DOET MEE AAN STEMMINGMAKERIJ, FOTO © JOS VAN ZETTEN

Stemmingmakerij

Sommigen menen te weten dat minister Leers het allemaal niet zo bedoelt, dat hij ook wel weet dat dit voorstel het nooit zal halen. Of dat hij enkel de tsunami van xenofobe borrelpraat - die ons elke dag overspoelt via de Telegraaf en bij monde van leden van de gedoogpartij - de wind uit de zeilen wil nemen. We weten het niet. Wel weten we zeker dat hij alleen al door de formulering ‘het draagvlak

voor asiel- en migratiebeleid’ ernstig aantast. En dat terwijl de regering juist betoogt dit draagvlak te willen creëren. Alleen al door het voornemen doet de regering mee aan stemmingmakerij. Minister Leers intussen, spant zich in uit te leggen dat het allemaal wel meevalt. De wet is alleen tegen criminele elementen gericht. Hulpverleners van kwetsbare mensen hebben niets te vrezen. En Leers kent zonder twijfel Mattheüs 25. Ooit zei hij (toen hij nog geen minister was): ‘Mijn christelijke inborst zegt me dat niemand het recht kan claimen op een eigen stukje aarde en de ander daarvan mag buitensluiten. Dat is ons allen door God gegeven en dat behoren wij broederlijk te delen.’ Daarmee geconfronteerd zei - de inmiddels minister geworden - Leers, dat dat natuurlijk alleen maar geldt voor mensen die terecht asiel zoeken en niet voor ‘gelukszoekers’, zodat we weten wat Leers onder criminelen verstaat.

Zie voor de volledige tekst van de verklaring en het ondertekenen van de petitie: www.geenstrafbaarstelling.nl ●

De buurvrouw

Waar houdt de hulp aan vluchtelingen op?

Wanneer stop je met vluchtelingen helpen? Als alle financiële potjes en juridische mogelijkheden zijn uitgeput? Als niemand nog steun biedt? Met dit dilemma worstelt pastor Frans Daniëls (66) uit Heemskerk. Hij helpt een gezin dat in 2005 uitgeprocedeerd op straat belandde. Hij nam zelfs ontslag om de hulp voort te zetten.

Door Margreet Jenezon

In zijn jonge jaren schaatste hij de Elfstedentocht en liep marathons. Misschien heeft hij daardoor zo'n groot uithoudingsvermogen. Frans Daniëls geeft het niet op. Hij blijft een uitgeprocedeerd gezin uit Azerbeidzjan steunen, ook nu vrijwel iedereen zijn handen er vanaf trekt. Maar zijn mogelijkheden raken uitgeput.

Eerder werkte hij als landbouwkundig ontwikkelingswerker in Kameroen en Kenia. Terug in Nederland werkte hij als geestelijk verzorger, ondermeer in het grenshospitium, waar asielzoekers na aankomst op Schiphol worden opgesloten. In die periode kwam hij voor het eerst in aanraking met vluchtelingen in Nederland. Hij zette zich samen met zijn 'maatje' dominee Ferdinand van Melle in voor verbeteringen van de omstandigheden in detentie en voor de meest kwetsbare individuen, ook nadat ze op straat gezet of het land uitgezet waren. Zijn meerdere was het met deze 'nazorg' niet eens. Daniëls: "Ik zei tegen de hoofdtaalmoezenier: 'Jij bent mijn baas, maar mijn geweten staat daarboven'."

Na zijn pensionering werd hij coördinator hulpverlening bij het Regionaal Diaconaal Centrum IJmond-Noord (RDC) in Heemskerk. Zo kwam het Azerbeidzjaanse gezin op zijn pad dat kort daarvoor uit de caravan was gezet waarin ze jaren-

lang hadden gebivakkeerd. Daar kregen ze noodopvang, nadat ze uit vreemdelingendetentie op straat gezet waren. Eerder waren ze op straat gezet vanuit de asielzoekersopvang.

'Nu op straat zetten'

Daniëls verdiepte zich in de zaak. De vader van het gezin had (en heeft) heel ernstige medische klachten: hartklachten, diabetes en kaakpijn (als gevolg van marteling), net als erge psychische problemen. Hij kan daarnaast nauwelijks lopen. Daniëls verdiepte zich ook in het vluchtverhaal. Hij ging aan de slag om juridische en humanitaire steun voor het gezin te vinden.

Zo regelde hij met heel veel moeite een woning, sprokkelde hij via allerlei wegen geld bij elkaar voor huur en levensonderhoud. Hij regelde voedselhulp, medische hulp en begeleiding in de procedure en ging hij op zoek naar nieuwe bewijzen en een nieuwe advocaat.

In de zomer van 2009 legde hij de zaak voor aan toenmalig minister van Justitie Hirsch Ballin, met het verzoek gebruik te maken van zijn 'discretionaire bevoegdheid' en een verblijfsvergunning te geven om humanitaire redenen. Dit werd afgewezen. "Toen het negatieve bericht van Hirsch Ballin kwam zeiden collega's van het RDC: 'Dan moet je NU stoppen. Vanaf volgende maand moet je ze op straat zetten.' Maar dat kon ik niet. Ik had

In de rubriek 'De buurvrouw' portretteert Buiten de Boot iedere keer een gewone burger die zich belangeloos inzet voor mensen zonder papieren. Waarom doen ze dat? Wat drijft ze? En waar lopen ze tegenaan?

gewetensbezwaren." Hij besloot het gezin te blijven helpen en nam ontslag.

Hulpbronnen raken uitgeput

Opnieuw ging hij met een advocaat aan de slag om het dossier sterker te maken, met name de medische kant van de zaak. Nieuw feit is dat de vader van het gezin aan posttraumatische stress (PTST) lijdt. Zijn andere medische klachten zijn onvoldoende ernstig (of onvoldoende bewezen) in de ogen van de IND. Dat geldt ook voor het vluchtverhaal van de familie.

Potjes geld, hulp en oplossingen raken uitgeput. Eind februari kreeg het gezin onverwacht te horen dat ze binnen een week hun huis uit moesten. Maar de immer creatieve en actieve pastor vond op het nippertje een nieuwe oplossing: woonruimte elders met kerkelijke steun. 'Wel heel duur', laat hij weten. Zelf betaalde hij de afgelopen twee maanden de huur al uit eigen zak. Ook moet er meer dan duizend euro op tafel komen voor de procedurerekosten. Hij is erg blij met de nieuwe hulp. Die kwam net op het moment dat hij niet meer wist wat te doen. Hij begeleidt de familie nog bij het indienen van de aanvraag, maar als ze dan weer op straat komen... Daniëls: "Ik heb niet meer het uithoudingsvermogen om nogmaals een marathon te lopen." ●

FRANS DANIËLS NAM ONTSLAG OM EEN GEZIN UIT AZERBEIDZJAN TE KUNNEN BLIJVEN HELPEN.

AKTUEEL

Commentaar en landelijk nieuws

Het strenge migratiebeleid van onze regering wordt gelukkig steeds vaker tegengehouden door Europese regels. Deze regels hebben wij jaren geleden vastgelegd en zijn niet eenvoudig te wijzigen. Zo biedt de Europese Terugkeerrichtlijn aan migranten die dreigen te worden teruggestuurd, meer bescherming tegen vreemdelingendetentie dan de Nederlandse wet. Ook moest de regering noodgedwongen toegeven dat Turkse gezinsmigranten door het Associatieverdrag tussen Europa en Turkije recht hebben op een 'zoekjaar' als hun relatie strandt. In dat zoekjaar mogen ze proberen om zelfstandig in hun levensonderhoud te voorzien. Een revolutionair besluit nam het Europese Hof in de zaak Zambrano over twee Belgische kinderen met illegale Colombiaanse ouders. Het Hof vond dat Belgische kinderen rechten hebben vanwege het zogenaamde 'vrij verkeer van personen' binnen de Europese Unie. Om deze rechten te kunnen verwezenlijken, is het wel nodig dat zijn ouders hier kunnen blijven. Zij moeten daarom een verblijfsvergunning krijgen. In het verleden bood het 'vrij verkeer van personen' dergelijke garanties alleen als de Europese burger een Europese grens overschreed. Zoals bij de België-route, waarbij de illegale partner van een Nederlandse burger die naar België verhuist, op grond van ditzelfde uitgangspunt gelegaliseerd wordt. Volgens het Europese Hof hoeft je hiervoor dus nu de grens niet meer over.

Gelukkig hebben we Europa. Want het Nederlandse beleid wordt steeds strenger. Gezinsmigranten moeten inmiddels niet alleen Nederlands kunnen verstaan en spreken, ze moeten het na 1 april ook kunnen schrijven. Voor veel migranten zal dat onmogelijk zijn, zij kunnen zich dan niet meer met hun gezin herenigen. Ook de regels voor asielmigratie worden aangescherpt, zo wordt het steeds belangrijker dat de asielzoeker een identiteitsbewijs bij zich heeft. Door de immigratieregels zo streng te maken, creëert de regering haar eigen illegalen. Vervolgens kan zij deze criminaliseren, opsluiten en weer vrijlaten - want terugsturen lukt bijna niet. Migrant die op deze manier ge-illegaliseerd zijn, mogen niet in hun eigen levensonderhoud voorzien. Voor welk probleem is dit beleid een oplossing? ●

Trossen LOS!

COLUMN

Recht voor genade

Het fotogenieke meisje uit Sint Annaparochie wist de afgelopen maanden geregeld de krant te halen. Na tien jaar Nederland dreigt zij met haar familie te worden uitgezet naar Barbaristan, waar zij bij aankomst meteen de boerka mag aantrekken. Verder kan ze als loslopend veertienjarig kind uit de poel des verderfs die Europa heet, maar het best zo snel mogelijk trouwen, en hopelijk treft ze dan een man die haar niet al te vaak aftuigt, want weglopen is er niet bij - zie het (in andere zin) minstens even fotogenieke meisje op de voorpagina van Time, World Press Photo 2010. Minister Leers liet zich niet vermurwen.

Er zijn er meer zoals zij, waarschijnlijk heel wat meer. In mijn eigen praktijk heb ik er sowieso al vijf, Afghaanse meisjes die heel jong naar Nederland zijn gekomen, inmiddels volop in de puberteit zijn en zich niet eens kunnen *indenken* wat het betekent om als vrouw in Afghanistan te moeten leven.

De verbintenis tussen asielzoekers en media is vaak noodgedwongen en zelden echt gelukkig. 'Als zij nou niet de publiciteit had gezocht, was er wellicht een oplossing gevonden', luidde de impliciete boodschap waarmee Leers zich over de zaak-Sahar verontschuldigde: het deed hem *ook* pijn, hij *wilde* wel, maar *kon* onmogelijk, want dat zou niet eerlijk zijn tegenover al die anderen die... Een boodschap des te hypocrieter, omdat hij niet klopt: de Afghaanse meisjes in mijn praktijk zijn (expres) niet in de openbaarheid getreden, en konden evenmin op clementie rekenen.

De vraag is echter niet of Sahar de uitzondering moet zijn, maar of zij de norm stelt: kan Nederland het maken om verwesterde meisjes en vrouwen terug te sturen naar een land waar zij enkel door wat zij *ge worden* zijn al groot gevaar lopen? Het gaat er om recht te doen aan allemaal, niet om er één te begenadigen. ●

Mr. Willem Boelens werkt als advocaat bij Schoolplein advocaten en is gespecialiseerd in asiel- en vreemdelingenrecht.

Jusitie verliest 'stok achter de deur' om mensen tot terugkeer te bewegen

Kinderen van uitgeprocedeerde vluchtelingen blijven in de opvang

Kinderen en hun ouders mogen, als uitgeprocedeed vluchteling, niet zomaar op straat gezet worden zonder mogelijkheden te overleven. Hiermee kan Jusitie mensen in het terugkeercentrum (VBL) nu dus ook niet meer onder druk zetten mee te werken aan eigen vertrek. Jusitie raakt 'een stok achter de deur' kwijt.

Door Margreet Jenezon

Het Haagse Gerechtshof besloot 11 januari jl, in navolging van de ministers van de Raad van Europa (juli 2010) dat Nederland geen kinderen van uitgeprocedeerde vluchtelingen op straat mag zetten met hun ouders. "Ze moeten in ieder geval opvang blijven krijgen, tot dat geen minderjarige kinderen meer in het spel zijn", zegt Pieter Postma van de kerkelijke vluchtelingenorganisatie INLIA. Hij bracht pas een werkbezoek aan de Vrijheidsbeperkende Locatie (VBL) in Ter Apel. Hier verblijven zeshonderd uitgeprocedeerde vluchtelingen, waarvan justitie wil dat ze werken aan hun eigen terugkeer. In de VBL moeten mensen twee keer per dag stempelen. Omdat het afgelegen ligt, kunnen ze geen kant op. Sommige gezinnen wonen daar al lange tijd, dit kan oplopen tot twee jaar. Postma: "Justitie is nog op zoek naar een locatie. De doorstroom stagneert als gevolg van deze uitspraak. Daarom blijven gezinnen voorlopig in de asielzoekerscentra."

'Lekker niet meewerken'

In theorie betekent dit dat ouders die zeggen 'ik werk lekker nergens aan mee', ook in de opvang blijven. Postma: "Dat is het beeld dat men graag wil opwerpen, maar veel mensen kiezen er niet voor jarenlang op zo'n locatie te wonen zonder uitzicht dat hun kinderen straks worden toegelaten. Uiteindelijk willen ze toch werken aan perspectief."

Omdat justitie nu niets meer 'in handen'

heeft, wordt ze gedwongen anders te werken. Postma: "Ze zijn gewend te kunnen zeggen: 'Als u niet meewerkt, wordt de opvang beëindigd', als een stok achter de deur. Nu moeten ze echt gaan kijken naar wat de belemmeringen zijn voor mensen om terug te gaan en kijken of daar een oplossing voor is. Er zijn wel degelijk alternatieven voor het op straat zet-

ten van kinderen."

En andere kinderen dan?

Sommige kinderen hebben de pech dat ze al op straat stonden voordat deze uitspraak gedaan werd. Zij krijgen geen opvang. Volgens Postma zou de overheid ook daar verantwoordelijk voor moeten zijn. Hong (36) is moeder van een vijfjarige zoon. Toen haar kind vier maanden oud was, zijn ze vanuit een AZC op straat gezet, omdat ze niet uitgezet konden worden naar China. Zij snapt niet waarom zij geen opvang krijgt en andere moeders met kinderen wel.

Op dit moment heeft het kind een goede woon-

plek, gaat naar school en zijn moeder heeft voldoende werk voor hun levensonderhoud. Ze durft geen opvang aan de gemeente te vragen zoals sommige andere vrouwen doen, zij beroepen zich op de uitspraken van het Hof. Hong is bang het stabiele leven van haar zoon te verstoren en haar werk kwijt te raken als ze misschien naar de VBL zouden moeten. Zeker nu de minister in cassatie is gegaan. Wie weet staan ze dan straks opnieuw op straat, maar dan zonder werk en dak boven het hoofd.

Meer informatie: www.geenkindopstraat.nl ●

IN TER APEL WERKEN VLUCHTELINGEN AAN HUN EIGEN TERUGKEER, FOTO © EELKE VISSER/HUIZE PLEXAT

Europese wetgeving biedt garanties die Nederlandse wet niet geeft

Vier vragen over de Terugkeerrichtlijn

Wat is de Terugkeerrichtlijn?

De Terugkeerrichtlijn is een Europese 'wet' die twee jaar geleden in Europa is aangenomen en sinds 24 december 2010 rechtstreekse werking heeft in alle Europese landen. Eigenlijk had Nederland in deze periode een implementatiewet voor de Terugkeerrichtlijn klaar moeten hebben, maar dat is niet gelukt. Minister Leers heeft het voorstel voor de implementatiewet pas in december 2010 gepubliceerd.

Wat staat er in?

De Terugkeerrichtlijn regelt onder welke voorwaarden migranten zonder verblijfsrecht mogelijk worden teruggestuurd en welke maatregelen daarvoor genomen mogen worden. Verder staat erin wat er moet gebeuren met mensen die (nog) niet teruggestuurd kunnen worden. In de Nederlandse context blijkt nu dat de Terugkeerrichtlijn garanties biedt die de Nederlandse wet niet bood. Voorlopig worden veel mensen vrijgelaten.

Zo zegt de Terugkeerrichtlijn dat ongedocumenteerde migranten eerst een terugkeerbesluit moeten krijgen, met een termijn voor vrijwillige terugkeer. Pas ná de termijn voor vrijwillige terugkeer mag deze persoon in vreemdelingendetentie genomen worden, maar alléén als er risico op onderduiken bestaat, of als de migrant zijn terugkeer tegenwerkt. Anders moet een meldplicht of borgsom geprobeerde worden. Als de migrant een vast adres heeft, wordt hij vrijgelaten.

In sommige gevallen is terugkeer niet aan de orde, bijvoorbeeld bij ziekte, als er geen documenten zijn of als er geen vervoer is. In dat geval moet de migrant daarvan een bewijs krijgen. In de considerans staat zelfs: 'Er dient een regeling te worden getroffen voor onderdanen van derde landen die illegaal verblijven, maar nog niet kunnen worden uitgezet. Voorziening in hun elementaire levensbehoeften dient volgens de nationale wetgeving te worden geregeld.'

Hoe zit het met het inreisverbod?

De Terugkeerrichtlijn kent ook het inreisverbod. Dit is bedoeld voor mensen die hun terugkeer tegenwerken. De termijn is in principe vijf jaar, maar er is een individuele afweging nodig. Zolang een inreisverbod van kracht is, kan iemand geen rechtmatig verblijf hebben.

In het nieuwe voorstel voor de implementatie van de Terugkeerrichtlijn stelt minister Leers voor om iedere migrant die geen verblijfsvergunning heeft, een inreisverbod te geven. Verblijf ondanks een inreisverbod is volgens dit wetsvoorstel strafbaar. En met een inreisverbod is legalisering onmogelijk.

Wat is de relatie met het regeerakkoord?

Volgens het regeerakkoord wil de regering illegaal verblijf strafbaar stellen. Ook wil zij migranten een verblijfsvergunning weigeren als zij eerder illegaal in Nederland verbleven. Het wetsvoorstel waardoor illegaal verblijf straf-

baar wordt, zal rond de zomer worden gepresenteerd. De stemming over het wetsvoorstel om legalisering na illegaal verblijf onmogelijk te maken, is uitgesteld tot na de zomer.

Toch zal via de implementatiewet van de Terugkeerrichtlijn een groot deel van de voornemens in het regeerakkoord al gerealiseerd worden. Door het inreisverbod zijn migranten zonder verblijfsrecht strafbaar en kunnen zij zich vijf jaar lang niet legaliseren. Er is dan ook veel verzet tegen deze implementatiewet. Onder andere Amnesty International, VluchtelingenWerk Nederland, de Commissie Meijers (een commissie van professoren) en de ACVZ (Adviescommissie VreemdelingenZaken, een officieel adviesorgaan van de regering) spraken zich hiertegen uit. Ook Stichting LOS schreef samen met partnerorganisaties een brief. Laten we hopen dat we deze implementatiewet nog kunnen tegenhouden. ●

Rian Ederveen

STRIP!

Organisatie in beeld: Het Wereldhuis in Amsterdam

Vele nationaliteiten doen zoete inval in het Wereldhuis

"Leuk als u langskomt", klinkt het vriendelijk door de telefoon. Dat doe ik dus, en ik ben niet de enige op de koffie: Een vrouw uit Indonesië komt voor taalles, een man uit Brazilië legt uit dat het in Nederland zo rustig en vreedzaam is. Umberto uit Italië mompelt iets over paspoort en ambassade en jongemannen uit noordelijk Afrika kruipten onmiddellijk achter de computer. Het is een zoete inval in wat met recht 'Het Wereldhuis' heet.

Door Gerard Luttenberg

"We hebben een groot wereldhuis geërfd, we moeten er samen wonen met al onze verschillen", zo zei Martin Luther King het. Vandaar de naam Het Wereldhuis", legt projectleider Evelyn Schwarz uit. Het Wereldhuis is onderdeel van Amstelhoven, al eeuwenlang het onderkomen van de protestantse diaconie. Op de poort van de mooie tuin staat als lijfspreuk: 'Helpen waar geen helper is'.

Het is de huiskamer voor mensen zonder pa-

pieren - 'ongedocumenteerden' heten ze hier - in Amsterdam. Er zijn kamertjes met namen als Accra, La Paz en Rabat, waar mannen uit verschillende regio's elkaar raad geven, gewoon gezellig kletsen, of een feestje voorbereiden. Want dat kan hier allemaal.

Zo'n 15.000 ongedocumenteerden zouden er wonen in Amsterdam - volgens cijfers uit 2001. Vooral arbeidsmigranten die als hulp in de huishouding, schoonmaker of klusjesman actief zijn. Daarnaast wonen er een handvol uitgeprocedeerde asielzoekers. Ze komen uit

de Filippijnen, Marokko, Colombia, West-Afrikaanse landen - overal vandaan. Ongeveer 1500 hiervan komen per jaar in Het Wereldhuis. Voor de koffie, de gezellige klep met landgenoten en 's avonds voor de cursussen: taallessen, gezondheidsvoorlichting, computeren, fietsen repareren, kleren ontwerpen, basisrechten en studiebegeleiding.

Gemotiveerde leerlingen

Schwarz is enthousiast: "Vrijdagavond is er jamsessie met muziek uit alle windstreken, ontzettend leuk. We zijn natuurlijk heel blij met al die cursussen, veel zeer gemotiveerde leerlingen. Doorgaans zijn het gelukkige mensen. Alleen als het mis gaat, gaat het ook goed mis. De mensen werken immers zonder elke sociale zekerheid." Daarvoor is er elke woensdag een juridisch spreekuur, het pastoraal maatschappelijk spreekuur en geven Dokters van de Wereld advies over de toegang tot de gezondheidszorg.

De vragen zijn divers: Over ziekenhuisrekeningen die ze niet kunnen betalen, of huisuitzettingen als ze de huur niet meer kunnen opbrengen. Vaak kunnen we met goed luisteren, gerichte informatie en contacten leggen, een heel eind komen.

Geen overlast

"De meesten hebben het naar hun zin hier", vertelt Schwarz. "Als hulp in huis of schoonmaker verdienen ze redelijk en ze worden goed behandeld. Daarom prefereren ze ons land boven landen waar ze wel legaal aan het werk kunnen. Dat zal ook zo blijven als illegaliteit strafbaar zou worden. Ik maak me veel zorgen over het negatieve beeld dat dan over migranten gaat heersen. Maar een jacht op illegalen verwacht ik niet, zeker niet in Amsterdam. De politie kent ons en ze hebben wel wat anders aan hun hoofd. En deze groep veroorzaakt geen overlast."

Schwarz vertelt over naar mooiste ervaring en haar meest negatieve ervaring van afgelopen jaar: "De detentie van een uitgeprocedeerde asielzoeker was heel triest. Hij was hier helemaal opgebloeid en kwam heel kwaad en negatief terug. Wat me het meest moed heeft gegeven is hoe twee jonge vrouwen uit Oezbekistan hier veranderden: toen ze kwamen waren ze schichtig en bang, nu zijn ze open, lachen ze en maken ze vrienden."

PROJECTLEIDER EVELYN SCHWARZ: "DE JAMSESSIE OP VRIJDAGAVOND MET MUZIEK UIT ALLE WINDSTREKEN IS ONTZETTEND LEUK."

COLOFON

[buiten de] BOOT is een uitgave van LOS (Stichting Landelijk Ongedocumenteerden Steunpunt) en verschijnt drie keer per jaar.

Stichting LOS ondersteunt individuen en organisaties die mensen zonder verblijfsvergunning ('ongedocumenteerden') helpen. [buiten de] BOOT wordt op aanvraag toegestuurd naar individuele donateurs en instellingen.

DONATEUR WORDEN?

Als donateur van Stichting LOS steunt u de activiteiten van Stichting LOS die de rechten van de ongedocumenteerden in Nederland op de agenda houdt van de lokale en landelijke politiek.

Voor € 20,- per jaar ontvangt u driemaal per jaar [buiten de] BOOT. Maak uw bijdrage over op rekeningnummer 9552448 ten name van Sticht Landel Ongedocument Steunpunt, Utrecht onder vermelding van donateur en uw adres en u ontvangt drie maal per jaar [buiten de] BOOT. U kunt ook een mail sturen naar info@stichtinglos.nl. Grotere bijdragen zijn altijd welkom.

Stichting LOS
Kanaalstraat 243
3531 CJ Utrecht
030 2990222
info@stichtinglos.nl
www.stichtinglos.nl

MEDEWERKERS AAN DIT NUMMER

Rian Ederveen, Margreet Jenezon, Rian Roegholt, Willem Boelens, Gerard Luttenberg, Leonie Palsma, Jos van Zetten
OPMAAK en ONTWERP
Nils Buis, Om tekst en vorm, Utrecht
EINDREDACTIE
Bram van der Velde, de Mediageneratie, Utrecht
DRUK
Drukkerij Pascal, Utrecht

Deze editie wordt mede mogelijk gemaakt door een bijdrage van Stichting Democratie en Media en het Ana Maria Fonds Algemeen Nut.

ANA MARIA FONDS

STICHTING
DEMOCRATIE EN MEDIA

 Mixed Sources
Productgroep uit goed beheerde bossen, gecontroleerde bronnen en gerecycled materiaal.
www.fsc.org Cert no. SCS-COC-00652-C1
© 1996 Forest Stewardship Council

Deze krant is gedrukt op Lumi Silk, FSC-gecertificeerd papier afkomstig uit verantwoord gekweekte bossen.